

Oponentský posudok

na habilitačnú prácu plk. Ing. Stanislava Šišuláka, PhD. na tému „Prevencia trestnej činnosti páchanej príslušníkmi Policajného zboru“ v študijnom odbore 8.3.1 Ochrana osôb a majetku, Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2017, 242 s.

Aktuálnosť problematiky habilitačnej práce

V istom zborníku z významného podujatia som mala tú možnosť uverejniť príspevok pod názvom „Morálny ideál a jeho odraz v trestno-procesných ustanoveniach“. Okrem iného je v ňom uvedené: „Nie je ľahké usilovať sa o ideály. Morálka nebola a nie je vytváraná pre pohodlie a ničím nepodloženú spokojnosť. Je vytváraná zo snahy prekonávať samého seba, prekonávať prítomnú skutočnosť v mene hodnôt budúcnosti. Túžba vždy predstihuje to, čo je dané. Mravné normy sú všeobecné, každá životná situácia je však konkrétna a jedinečná. Riešenie nie je jednoduché. Nejde len o ciele, ide aj o prostriedky, ktorými sa mravné, etické normy realizujú a naplňajú. Preto je váhanie a nerozhodnosť tak bolestivé, úzkosť z riskantnej voľby tak skľučujúca, kolísanie a omyly tak ťažké, tak osudové. Morálne pravidlá spoločnosti sa prelínajú s právom. Povinnosť zachovávať pravidlá morálky je súčasťou právneho vedomia. Ak dôjde k zisteniu porušenia zákona alebo sa niekto nespráva podľa zaužívaných pravidiel je nutné z danej skutočnosti vyvodiť príslušný trestno-právny alebo disciplinárny postih. Je etickou povinnosťou každého príslušníka polície, aby sa nielen spolupodieľal na vytváraní etických pravidiel, ale aby aj prispieval k ich realizácii.“ Autor obsahom a kvalitou svojej habilitačnej práce osvedčil, že aj v súčasnosti je nutné a spoločensky mimoriadne významné venovať sa problematike trestnej činnosti príslušníkov polície a jej prevencii a predchádzaniu.

Boj morálky a práva, zodpovednosti, čestnosti a nemorálnosti, spravodlivosti a zločinnosti je stále aktuálny a hodný komplexného spracovania. Autor sa tejto zložitej úlohy zhostil na vynikajúcej úrovni. Z jeho rukopisu je zrejmé, že nejde len o fundovaného teoretika, ale aj o angažovaného praktika s rozsiahlymi skúsenosťami a znalosťami, ktoré veľmi vhodne preniesol na stránky svojej habilitačnej práce. Na jednej strane je mi ct'ou byť oponentkou tejto habilitačnej práce, na strane druhej ako príslušníčky Policajného zboru je mi smutno, že je nutné a potrebné sa venovať práve takejto téme ako je „Prevencia trestnej činnosti páchanej príslušníkmi Policajného zboru“.

Cieľ habilitačnej práce

Cieľ je zvolený veľmi komplexne a náročne. Práca sa zaoberá prevenciou trestnej činnosti páchanej príslušníkmi Policajného zboru, konkrétne všeobecnými dôvodmi vzniku trestnej činnosti príslušníkov Policajného zboru, sprievodnými pojmami tejto špecifickej a obzvlášť závažnej trestnej činnosti a možnosťami jej kontroly zo strany inšpekčnej služby Policajného zboru. Autor uvádza, že na základe záverov a návrhov obsiahnutých v tejto habilitačnej práci je možné vytvoriť relevantné organizačné, inštitucionálne, personálne a edukačné opatrenia v rámci Policajného zboru s cieľom skvalitnenia a zefektívnenia preventívneho pôsobenia smerujúceho k zabráneniu páchania trestnej činnosti príslušníkmi Policajného zboru.

Otázky:

Uved'te tie najpodstatnejšie a najzávažnejšie opatrenia, ktoré je nutné vykonať s cieľom predchádzať trestnej činnosti príslušníkov Policajného zboru.

Ako, kto, prostredníctvom čoho je možné skvalitniť a zefektívniť preventívne pôsobenie v skúmanej oblasti, najmä čo sa týka inštitucionálnej a personálnej roviny.

Kvalita zvládnutia teoretických východísk, vhodnosť použitých odborných termínov, kreativita riešenia, praktické aplikácie pri riešení témy, využitie literárnych zdrojov domácich, ako aj zahraničných

O kvalite zvládnutia teoretických východísk, ako aj rozličných odborných prameňov svedčí zoznam použitej literatúry so 160 záznamami, ako aj citačný index so 213 záznamami a v neposlednom rade aj hodnotné prílohy.

Autor sa so všetkými aspektmi poznávaného javu vysporiadal na veľmi dobrej úrovni a to prostredníctvom štúdia množstva materiálov, odborných a vedeckých prameňov, pričom dôraz položil na poznávanie primárnych prameňov právneho, zákonného, výskumného charakteru. V rámci retrospektívneho štúdia problému sa zaoberal aj sekundárnymi prameňmi, ktoré vznikli na základe primárnych prameňov. Zaoberal sa najmä významnými výskumnými počinmi v tejto oblasti, ako aj štatistickými prameňmi. Všetky využité pramene podrobil dôkladnej analýze, využíval ich veľmi účelovo, kriticky prehodnotil ich obsah,

výpovednú hodnotu a do textu habilitačnej práce prinášal svoj odborný pohľad a názorové stanoviská. Veľmi podrobne analyzoval informácie a údaje o vlastnej trestnej činnosti príslušníkov Policajného zboru, pričom kládol dôraz na pravdivosť a vierohodnosť použitých údajov. Na základe kritickej analýzy prameňov sa autorovi podarilo zobrazit' v hlavných črtách náročný skúmaný problém, zmapovať vznik a vývoj problematiky, preniknúť k poznaniu jej zákonitostí, osobitostí a predostrieť možné vývinové tendencie čo sa týka vypracovania prognózy budúceho vývinu problematiky. Všetky uvedené aspekty sú podložené výskumnou činnosťou autora, jeho poznatkami z praxe. Teoretické východiská sú obsiahnuté v kapitolách prvej, druhej, štvrtej, praktický dopad je osobitne zdôraznený v kapitole tretej, piatej a šiestej.

Vhodnosť zvolených metód spracovania riešenej problematiky

Autor preukázal schopnosť veľmi racionálne a optimálne využívať zvolené metódy vedeckej práce, najmä čo sa týka vlastného výskumného bádania.

Metódy vedeckej práce sú v habilitačnej práci využívané veľmi vhodne, tak ako to požaduje príslušný stupeň vedeckého získavania prezentovaných poznatkov a výsledkov skúmanej problematiky.

Otázka:

Ako je možné, na základe Vašich poznatkov, preventívne predchádzať objektívnym príčinám trestnej činnosti príslušníkov Policajného zboru?

Osnova, logická stavba habilitačnej práce, využiteľnosť jadra habilitačnej práce s prihliadnutím na osobitosti špecializácie autora

Habilitačná práca má premyslenú logickú štruktúru, prelína sa v nej teoretické poznanie s poznaním trestno-procesnej praxe, ako aj s praktickými výsledkami realizovaného výskumného zámeru. Habilitačná práca je spojením popisnej časti s praktickými výsledkami, originálnymi názormi a závermi autora, pričom je rešpektované vedecké odporúčanie „od teórie k praxi“ a následne sú tieto dve zložky zlúčené do téz plne využiteľných v policajnej praxi, do téz vhodných k vzniku širokej odbornej diskusie, ktorú by si súčasný vývoj skúmanej problematiky nesporne vyžadoval.

Dosiahnuté výsledky, reálnosť a praktickosť ich využiteľnosti, rozsah a úroveň dosiahnutých výsledkov

Dosiahnuté výsledky v habilitačnej práci z hľadiska ich odbornosti a vedeckosti možno jednoznačne akceptovať. Miera ich vysokej akceptácie vychádza z teoretických znalostí autora, výsledkov vedeckého výskumu, znalostí odborných a vedeckých prameňov, ako aj príslušných zahraničných skúseností.

Otázka:

Aké poznatky zo skúmanej úpravy vybraných štátov – štvrtá kapitola, by bolo možné za určitých okolností využiť v tzv. „úvahách o postavení a začlenení orgánov pre odhaľovanie a objasňovanie trestnej činnosti príslušníkov Policajného zboru“ v podmienkach Slovenskej republiky?

Formulácia výsledkov a záverov habilitačnej práce, ich využiteľnosť v praxi

Vedecký výskum nemá za cieľ len poznať javy skúmaného problému, ale hľadá, objavuje spôsoby, ako tieto javy zákonne a efektívne meniť. Túto tézu vedeckej práce sa podarilo autorovi habilitačnej práce obsiahnuť. Jeho vedecké bádanie však smerovalo ešte ďalej, a to k odhaleniu tendencií skúmaného javu a k predvídaní, prognózovaniu ich budúceho vývoja, prípadne až k určovaniu smeru ich vývoja. Najzreteľnejšie sa to prejavuje v kapitole päť a šesť. K tomu, aby bolo možné rozprúdiť širokú odbornú diskusiu, čo považujem za najväčší prínos habilitačnej práce, je nutná analýza vývoja, štruktúry, príčin a podmienok trestnej činnosti príslušníkov Policajného zboru, ktorú autor veľmi úspešne realizoval.

Otázka:

Čo Vás najviac zaujalo na stanoviskách respondentov k možnostiam obmedzenia trestnej činnosti príslušníkov Policajného zboru?

Návrhy a odporúčania habilitačnej práce sa orientujú na oblasť návrhov v legislatívnej oblasti, praktickej objasňovacej činnosti kriminality príslušníkov Policajného zboru, rozvoja

výskumu v danej oblasti, organizačnej oblasti, personálnej oblasti, edukačnej oblasti a výchovnej a preventívnej činnosti.

Využitelnosť habilitačnej práce je zjavná, či už pôjde o následný výskum, vzdelávanie, motiváciu, vlastné vnímanie príslušníkov Policajného zboru, prístup k profesii, až po podnietenie širokej odbornej diskusie a prijatie zákonných opatrení a zmien v danej oblasti.

Celkové hodnotenie habilitačnej práce

Téma habilitačnej práce „Prevencia trestnej činnosti páchanej príslušníkmi Policajného zboru“ patrí v súčasnosti k mimoriadne aktuálnym témam, ktorej následky môžu výrazne zasiahnuť do života každého občana. Zákonné riešenie danej problematiky je nevyhnutnosťou a preto prínos autora habilitačnej práce do danej sféry je významný.

Predložená habilitačná práca vypracovaná plk. Ing. Stanislavom Šišulákom, PhD. na tému „Prevencia trestnej činnosti páchanej príslušníkmi Policajného zboru“, v študijnom programe Bezpečnostnoprávna ochrana osôb a majetku, v študijnom odbore 8.3.1 Ochrana osôb a majetku, v Bratislave, v roku 2017, predložená na Akadémii Policajného zboru v Bratislave v zmysle príslušných ustanovení spĺňa podmienky kladené na tento typ práce a preto vzhľadom na vyššie uvedené hodnotenie **odporúčam prijať predloženú habilitačnú prácu na obhajobu bez pripomienok.**

V Bratislave 17. 01. 2018

prof. JUDr. Mgr. Jana Viktoryová, PhD.

